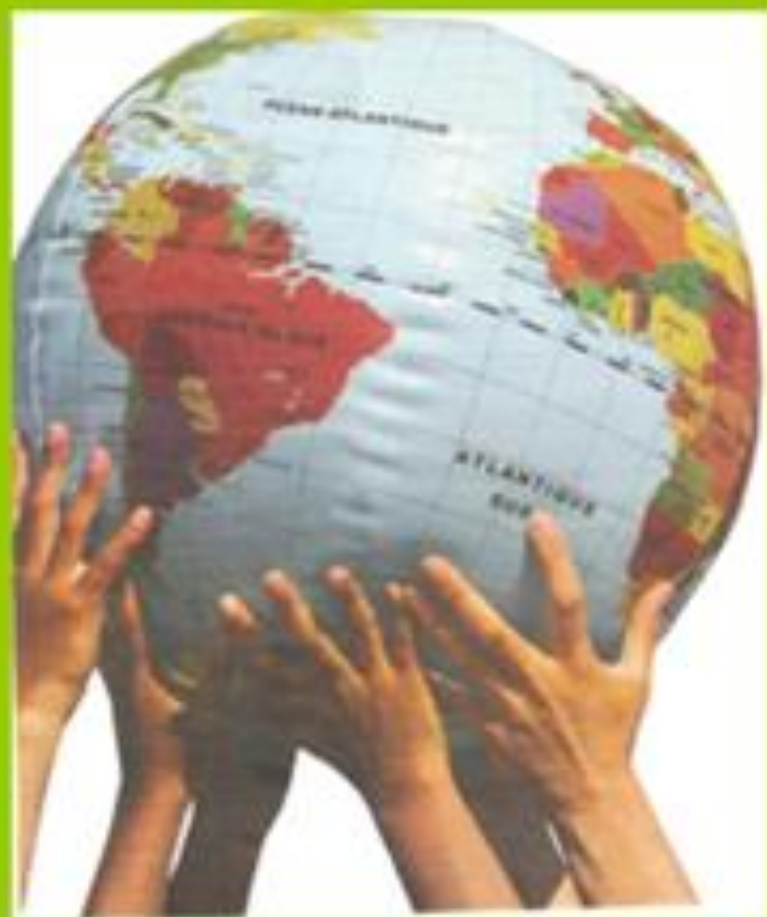

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΑΣΤΕΛΛΑΝΩΝ ΜΕΣΗΣ**

ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

Ο Όρος : Οικιστική Ανάπτυξη

Η οικιστική ανάπτυξη είναι μία σχετικά αφηρημένη έννοια που σχετίζεται με την κατασκευή οικισμών ή και έργων υποδομής, δηλαδή χωριών, πόλεων, κωμοπόλεων και έχει ως στόχο **την αειφόρο ανάπτυξη του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, την κοινωνική και οικονομική ευημερία**. Εστιάζει δηλαδή στη βελτίωση της λειτουργικότητας της πόλης καθώς και της ποιότητας ζωής σε αυτήν.

Η ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟ ΑΙΩΝΑ

- **ΑΡΧΑΙΑ ΠΟΛΗ**

Τα πρώτα σημάδια ζωής στην Κέρκυρα χρονολογούνται στην παλαιολιθική εποχή και συγκεκριμένα στη Μέση Παλαιολιθική (50.000-40.000π.χ). Τα πρώτα ίχνη εγκατάστασης και κατασκευής μικρών οικοδομημάτων ανέρχονται στο τέλος της Νεολιθικής και στην αρχή της εποχής του χαλκού. Η πρώτη γνωστή εγκατάσταση στο νησί χρονολογείται από τον 8ο π. Χ. αιώνα.

Η αρχαία παραθαλάσσια πόλη, αναπτύχθηκε ανάμεσα σε δύο φυσικά λιμάνια, ήταν περιτειχισμένη με ισχυρά τείχη και αμυντικούς πύργους, είχε εντυπωσιακό πολεοδομικό ιστό κατά το ισοδομικό σύστημα (δηλ. όλες οι σειρές των λίθων έχουν περίπου το ίδιο ύψος. Στην ίδια θέση διατηρήθηκε η πόλη κατά τους κλασσικούς, ελληνιστικούς, ρωμαϊκούς και παλαιοχριστιανικούς χρόνους.

Κατά τη ρωμαϊκή περίοδο η περιοχή της αρχαίας πόλης μετατράπηκε σε μια τεράστια ρωμαϊκή συνοικία, με πολυτελείς λουτρικές εγκαταστάσεις. Η χερσόνησος του Κανονιού, που είναι σήμερα προάστιο της σημερινής πόλης αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα σύγχρονης πόλης πάνω από αρχαία.

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΠΟΛΗ

- Μετά από καταστροφική επιδρομή Γότθων στα μέσα του 6ου μ.Χ. αιώνα και έχοντας πλέον αλλάξει παντελώς οι συνθήκες ανάπτυξης των πόλεων, το κέντρο της πόλης της Κέρκυρας μεταφέρεται σε γειτονική και φυσικά οχυρή θέση, στο σημερινό Παλαιό Φρούριο, με τη χαρακτηριστική μορφολογία των δύο επιβλητικών βράχων, στοιχείο που προσδιόρισε την ονομασία της νέας πόλης. Με την ονομασία “Κορυφώ”, “Κορφοί”, που στην δύση επικράτησε ως “Corfu”, αναπτύχθηκε η μεσαιωνική πόλη, ακολουθώντας τις τύχες και τις αγωνίες του Βυζαντινού Κράτους ανά τους αιώνες.
- Παράλληλα με την οχυρωμένη μεσαιωνική πόλη, από το τέλος της Βυζαντινής περιόδου, διαμορφώθηκε στην αμέσως εκτός των τειχών περιοχή ένας μικρός, αλλά διαρκώς αναπτυσσόμενος οικισμός, το «ξωπόλι» (borgo).

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΠΟΛΗ

ΕΝΕΤΙΚΗ ΚΕΡΚΥΡΑ

- Οι τέσσερις αιώνες (1386-1797) κατά τους οποίους η Κέρκυρα στη συνέχεια διοικήθηκε από τη Βενετία, αποδεχόμενη αυτήν ως “άρχοντα-προστάτη”, προσδιόρισαν κατά κύριο λόγο την ιδιαιτερότητα των χαρακτηριστικών του νησιού. Η μεγάλη σημασία που απέδιδαν οι Βενετοί στη γεωγραφική θέση της Κέρκυρας για την ανάπτυξη του εμπορίου, είχε ως αποτέλεσμα την υλοποίηση ενός σημαντικού σε μέγεθος εξελισσόμενου προγράμματος οχυρωματικών έργων, που θα την εξασφάλιζε από τις τουρκικές κυρίως επιθέσεις. Τα οχυρωματικά έργα της πόλης υλοποιήθηκαν σε 4 κατασκευαστικές φάσεις και καθόρισαν την ανάπτυξη και δομή της πόλης, αυτήν που διατηρείται ουσιαστικά αναλλοίωτη έως σήμερα. Κατά τον 17ο και 18ο αιώνα, στην εντός των τειχών πόλη έχει ήδη εξαντληθεί κάθε δυνατή εκμετάλλευση του εδάφους. Τα δύο Φρούρια της Κέρκυρας είναι σημαντικότερα μνημεία στρατιωτικής αρχιτεκτονικής, που περικλείουν όλες τις βασικές εξελίξεις της αμυντικής τέχνης από τον 15ο έως τον 19ο αιώνα.

Πλατύ καντούνι

Πόρτα Ρεάλε

Καμπιέλο

ΚΕΡΚΥΡΑ 19^{ου} ΑΙΩΝΑ

- Κατά τον 19ο αιώνα, οι μετασχηματισμοί του αστικού τοπίου προκύπτουν κυρίως από τις επεμβάσεις των Άγγλων (1814-1864) στο αμυντικό σύστημα, που αφορούσαν σποραδικές κατεδαφίσεις τειχών και οχυρώσεων και καθαιρέσεις αρκετών προσκτισμάτων στους σημαντικούς δρόμους και ελεύθερους χώρους.
Ο πολεοδομικός ιστός όμως παραμένει ανέπαφος και παραπέμπει μέχρι σήμερα στη μακρινή μεσαιωνική τάξη πραγμάτων.
Το αστικό τοπίο καθορίστηκε κυρίως από την αυξημένη οικοδομική δραστηριότητα της περιόδου αυτής.
- Από το 1830 περίπου, μια σειρά ελλήνων τεχνικών παίρνει στα χέρια της και την επίσημη αρχιτεκτονική, αναλαμβάνοντας παράλληλα την επάνδρωση της τεχνικής υπηρεσίας.
Ο αρχιτέκτονας που έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο σε αυτόν τον τομέα είναι ο κερκυραίος αρχιτέκτονας Ιωάννης Χρόνης.

ΚΕΡΚΥΡΑ ΤΟΥ 20^{ου} ΑΙΩΝΑ

- Με τους βομβαρδισμούς του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και τη μεταπολεμική ανοικοδόμηση σε ορισμένα τμήματα του κτισμένου περιβάλλοντος χάθηκαν η αρχιτεκτονική κλίμακα και η ατμόσφαιρα της ενότητας του πολεοδομικού συνόλου. Εξαφανίστηκαν αξιόλογα κτίρια και αλλοιώθηκε ο χαρακτηριστικός πολεοδομικός ιστός κυρίως στις ενότητες Αγ. Αθανασίου, Εβραϊκής και Αγ. Πατέρων.
Σημαντική θεωρείται η αλλοίωση της Βασιλικής Οδού.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

- Κύριο αίτιο της οικιστικής ανάπτυξης στο νησί της Κέρκυρας είναι ο τουρισμός. Η κατάσταση που διαμορφώθηκε κατά την τριακονταετία 1951 – 81 συντέλεσε στη βίαιη μετατροπή ενός αγροτικού περιβάλλοντος σε αστικό – τουριστικό, χωρίς να συνοδεύεται από μία προγραμματισμένη κατασκευή της απαραίτητης υποδομής προκαλώντας μη αναστρέψιμες αρνητικές επιπτώσεις στην τοπική κοινωνία, στο παραδοσιακό δομημένο και φυσικό περιβάλλον.
- Η πολιτική κινήτρων τουριστικής ανάπτυξης κατά το 1967-73 συμπεριλαμβάνει και την Κέρκυρα. Εξακολουθεί η διάδοση της παραξενοδοχίας και παρατηρείται μια αυξανόμενη παραγωγή τουριστικών καταλυμάτων παραθεριστικών κατοικιών και ενοικιαζόμενων δωματίων. Αργότερα ακολούθησαν αναπτυξιακοί νόμοι οι οποίοι συμπεριλαμβάνουν την Βόρεια Κέρκυρα μεταξύ των τουριστικά <<κορεσμένων περιοχών>> με στόχο να μειωθεί το φαινόμενο της υπερσυγκέντρωσης στην προσφορά τουριστικών καταλυμάτων.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Οι αρνητικές επιπτώσεις από την τουριστική συχνότητα και την πίεση στο αστικό και φυσικό περιβάλλον της Κέρκυρας..Συγκεκριμένα σε περιοχές με μεγάλη τουριστική δραστηριότητα, παρατηρείται θαλάσσια ρύπανση από τα μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα που χύνουν τα λύματα των αποχετεύσεων τους στη θάλασσα. Αν και υπάρχει βιολογικός καθαρισμός κάνεις δεν μπορεί να διαβεβαιώσει ότι γίνεται ο σωστός έλεγχος και ανά τακτικά χρονικά διαστήματα. Ένα άλλο σημαντικό πρόβλημα που επικρατεί σε αρκετές περιοχές είναι η άναρχη οικιστική πολιτική που αλλάζει τα παραδοσιακά δεδομένα του νησιού. Έτσι μέσα στις καταπράσινες περιοχές χτίζονται το ένα δίπλα στο άλλο πολυώροφα ξενοδοχεία με αποτέλεσμα να οδηγεί στην εξαφάνιση του τοπίου, λόγω της συνεχούς φθοράς και αλλοίωσης που υπάρχει.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αποψίλωσης είναι αυτό που φαίνεται στην παραπάνω φωτογραφία. Όπως μπορούμε να διακρίνουμε στην αεροφωτογραφία ένα μεγάλο μέρος δάσους έχει αποψιλωθεί με σκοπό να κτιστούν αυτά τα καταλύματα για να στεγάσουν τουρίστες ή επισκέπτες. Το συγκεκριμένο κατάλυμα βρίσκεται στο βόρειο συγκρότημα της Κέρκυρας.

Η ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΛΕΥΚΙΜΜΗΣ

- Σε αντίθεση με την υπόλοιπη Κέρκυρα η περιοχή της Λευκίμμης δεν είναι ορεινή αλλά χαρακτηρίζεται από κορυφώσεις και πεδινές εκτάσεις. Οι περισσότεροι από τους παλαιούς οικισμούς είναι κτισμένοι στην ενδοχώρα και συνήθως στην κορυφή κάποιου υψώματος. Τα σημαντικότερα οικιστικά κέντρα είναι η Λευκίμμη και ο Κάβος. Χαρακτηριστική περίπτωση εξέλιξης οικισμού σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, αποτελεί ο οικισμός της Λευκίμμης. Πρόκειται για έναν παραλιακό οικισμό, που βρίσκεται στο νοτιότερο άκρο του νησιού. Πρόκειται δυστυχώς για μια περιοχή, όπου οι τουριστικές δραστηριότητες, με τον τρόπο που αυτές εγκαθίστανται, μειώνουν την ελκυστικότητα της αποστερώντας την από τα συγκριτικά πλεονεκτήματά της που την καθόρισαν αρχικά ως τόπο τουριστικού ενδιαφέροντος.

Ο παράκτιος τουριστικός χώρος στην περιοχή Λευκίμμης συνιστά μία χαρακτηριστική περίπτωση - αποτέλεσμα των επιλεκτικών μηχανισμών της μεταπολεμικής τουριστικής ανάπτυξης

ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗ ΚΕΡΚΥΡΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΖΩΗΣ

- Το οικιστικό περιβάλλον υποστηρίζεται από το φυσικό περιβάλλον. Όλες οι κατασκευές των ανθρώπων στηρίζονται στη γη. Για να κτίσουν τους οικισμούς και τις πόλεις οι άνθρωποι πρέπει να λάβουν υπόψη τους τούς πρωταρχικούς όρους του φυσικού περιβάλλοντος.
- Όμως το φυσικό όμως περιβάλλον έχει υποστεί μεγάλες αλλαγές. Φυσικές ενότητες όπως: ποτάμια, χείμαρροι, λόφοι, λίμνες, κ.α. Γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης από το οικιστικό περιβάλλον.

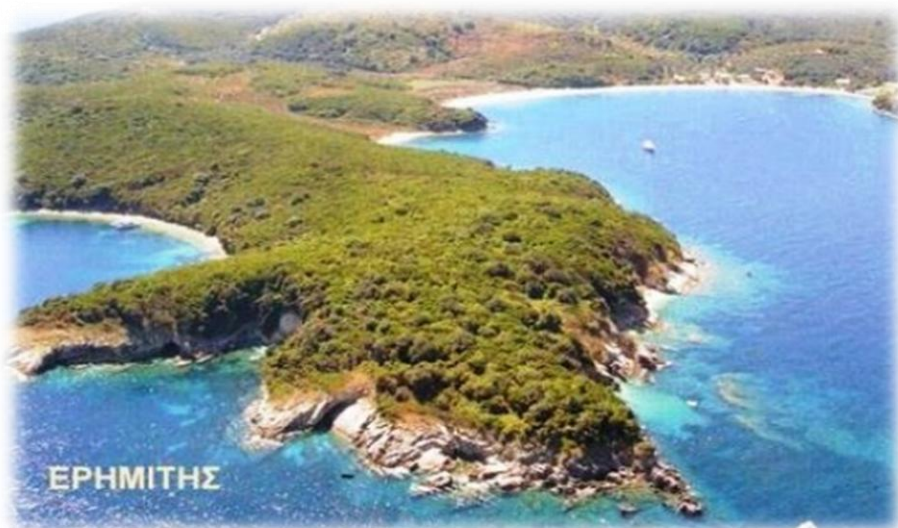
Επιγραμματικά τα βασικά προβλήματα είναι:

- Κόψιμο Δέντρων
- Εγκαταλελειμμένα Καταλύματα
- Ανέγερση Νέων Κτηρίων
- Λανθασμένη Οικοδόμηση Κτηρίων
- Απορρίμματα
- Προβλήματα στο σύστημα αποχέτευσης - έλλειψη βιολογικών καθαρισμών
- Αστικοποίηση και έλλειψη χώρων πράσινου
- Ρύπανση του αέρα

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ «ΕΡΗΜΙΤΗ»

Υπάρχουν επενδυτές που θέλουν να επενδύσουν στο τόπο μας που όλοι ξέρουμε ότι κάθε χρόνο προσελκύει πολλούς τουρίστες. Αυτό το φαινόμενο έχει παρουσιαστεί στην Κέρκυρα στην περιοχή της Κασσιώπης (Ερημίτης) καθώς κάποιοι επενδυτές θέλουν να οικοδομήσουν παραθεριστικούς και τουριστικούς χώρους. Συγκεκριμένα στόχος είναι η δημιουργία ξενοδοχείων παραθεριστικών κατοικιών, μαρίνων, αγκυροβολιών, καταφύγια τουριστικών σκαφών, εγκαταστάσεων γκολφ, γήπεδα, γυμναστήρια, εμπορικά καταστήματα, κέντρα αναζωογόνησης (spa), χώροι συνάθροισης κοινού (κινηματογράφοι, θέατρα, κ.λπ.), ακίνητα μικτών χρήσεων, κ.ά. Συνολικά θα ανεγερθούν κτίρια 36.400 τετραγωνικών μέτρων.

Η περιοχή της «Βρωμολίμνης», όπως υποστηρίζουν οι κάτοικοι της περιοχής, είναι τόπος που συχνάζει το θηλαστικό ενυδρίδα ή βίδα το οποίο προστατεύεται από πολλές διεθνείς συνθήκες (Διεθνής Σύμβαση της Βέρνης για τη διατήρηση της άγριας ζωής) και ότι η επίμαχη έκταση συνιστά «οικολογικό διάδρομο» αλλά είναι και οικότοπος. Επιπλέον, μέλη της πανίδας που έχουν βρει καταφύγιο σ' αυτόν τον προικισμένο τόπο συμπληρώνουν το σημαντικότερο οικοσύστημα που διατηρείται εκεί.

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ, ΑΚΤΩΝ, ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ (ΥΔΡΟΒΙΟΤΟΠΩΝ), ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΓΗΣ.

Προτείνεται:

- Αξιοποίηση της φυσιογνωμίας των οικισμών-χωριών του νησιού μας και των εγκαταλελειμμένων παραδοσιακών οικισμών.
- Οριοθέτηση ζωνών προστασίας ορεινού, αγροτικού, παράκτιου και θαλάσσιου τοπίου.
- Δημιουργία διαδρομών και μονοπατιών με ανάδειξη ειδικών μορφών τουρισμού υπαίθρου όπως αγροτουρισμός, οικολογικός, αθλητικός, περιηγητικός, φυσιολατρικός, θρησκευτικός κα.
- Ανάδειξη και αξιοποίηση ορεινών ζωνών Παντοκράτορα.
- Προώθηση ψυχαγωγικών και θεματικών πάρκων συνδεδεμένα με αλιεία, κυνήγι. Ανάπτυξη αλιευτικού τουρισμού και καταδύσεων αναψυχής.
- Οργανωμένες παραλίες με ελεύθερη πρόσβαση σε όλους τους δημότες.

- Δημιουργία αγροτικής οικονομίας που η παραγωγή της θα καλύπτει τις ανάγκες των κατοίκων και των επισκεπτών, με ανάπτυξη βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας καθώς και αξιοποίηση και προώθηση τοπικών ποιοτικών προϊόντων.
- Δημιουργία Μουσείου Φυσικής Ιστορίας στο κτήμα Βασιλάκη.
- Αξιοποίηση κτήματος του Μον-Ρεπό.
- Ευαίσθητα οικοσυστήματα όπως π.χ. Λίμνη Κορισσίων, Λιμνοθάλασσα Ερημίτη, Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη, έλος Κάβου, Αλυκές Λευκίμμης, λιμνοθάλασσα Χαλικιόπουλου, όρμος αλυκών Ποταμού, έλος Μαρίνας Γουβιών κα. Πρέπει να αναδειχτούν και να αποτελέσουν τουριστικό πόλο έλξης με σεβασμό στο ευαίσθητο και μοναδικό οικοσύστημά τους.